

Hadsten By Området

Handleplan for inklusionsarbejdet

Indhold

Indledning:.....	3
Børn og Unge Politikens vision for inklusion:	3
Processen med at udarbejde inklusionshandleplan i området:.....	4
Forældrebestyrelsen/forældregruppen:	4
Personalegruppen:	5
Mål:.....	6
Tiltag:	6
Evaluering:.....	10

Indledning:

Handleplanen er udarbejdet på baggrund af Favrskov Kommunes inklusionsstrategi, hvor fokus er en styrkelse af almenområdet som en forudsætning for, at vi kan tilgodese så mange børn og unge som muligt i vores institutioner.

Handleplanen for inklusionsarbejdet er udarbejdet i et samarbejde mellem områdets forældrebestyrelse, personalegruppen, LMU og ledergruppen.

Hadsten By Områdets fokus i forhold til den stillede opgave tager udgangspunkt i, hvordan forældre og fagprofessionelle, ud fra et konstruktivt og positivt samarbejde i hverdagen og med fokus på fælles tiltag, får skabt et fællesskab i vores dagtilbud. Et fællesskab som er stærk nok til at rumme alle børn og forældre med de forskelligheder, de hver især bringer med.

Inklusionstanken betyder et perspektivskifte fra det, det enkelte barn kan, til fokus på det fælles.

Alle børn har ret til at indgå i ligeværdige og udviklende fællesskaber. Som fagprofessionel skal vi sikre, at alle børn oplever sig som værdifulde deltagere i det sociale fællesskab og læringsmiljø. Vores værdigrundlag tager afsæt i en anerkendende tilgang og med øje for de ressourcer barnet har med sig.

I inklusionsstrategien er det vigtigt:

- At vi har fokus på udvikling af de børnefællesskaber, vores børn er aktive deltagere i.
- At vi har fokus på forældrefællesskabets betydning, for at alle børn oplever sig inkluderet.
- At vi har fokus på forældrene og de fagprofessionelles samarbejde, som fundament og grobund for at alle børn sikres trivsel og læring.

Citat Psykolog Jens Andersen: *"når et barn ikke inkluderes, så er det ikke en egenskab ved det enkelte barn, der afgør om det kan inkluderes eller ej. Det er en egenskab ved fællesskabet."*

Børn og Unge Politikens vision for inklusion:

- Flest mulige børn oplever sig som en ligeværdig del af det almene fællesskab.
- Dagtilbud, skoler og fritidstilbud organiseres så, grupperdannelser, classesammensætning og holddeling fremmer inklusion og giver rum til forskellighed.
- Skolernes elevsammensætning i videst muligt omfang afspejler lokalområdets befolkningssammensætning.
- Dagtilbud, skoler og fritidstilbud er opmærksomme på udsatte børns signaler og prioriterer behovet for en tidlig indsats.
- Forældrene inddrages ved den første bekymring, og de gensidige forventninger afklares forud for et aktivt samarbejde.
- De pædagogiske medarbejdere skal løbende vurdere de enkelte børns behov for forebyggende, tværfaglige aktiviteter og møder, der kan sikre en inkluderende indsats.

- Folkeskoler og ungdomsskoler samarbejder om at skabe rammer for unge, der har behov for alternative, pædagogiske tilbud for at blive uddannelsesparate.

Opgaven bliver at udvikle fællesskaber, der er stærke nok til at give plads til forskellighed. Det drejer sig om at kunne rumme børn og unge med forskellige potentialer, baggrunde og opvækstvilkår. Desuden skal de pædagogiske aktiviteter og undervisning tilrettelægges, så børn og unge – uanset deres forudsætninger – møder udfordringer, som bidrager til deres videre trivsel

Processen med at udarbejde inklusionshandleplan i området:

Forældrebestyrelsen/forældregruppen:

I forældrebestyrelsen er begrebet inklusion drøftet på flere møder bl.a. ud fra Børn og Unge politikken, hvor de politiske visioner omkring inklusion blev præsenteret.

Efter internatet for forældrebestyrelser blev Psykolog Jens Andersens oplæg: ” Forældrenes betydning for at inklusion lykkes”, omdrejningspunkt for en spændende drøftelse og samtidig et vigtigt opmærksomhedspunkt, som forældrebestyrelsen besluttede at formidle videre ud til den øvrige forældregruppe.

Forældrebestyrelsen var hovedaktør på forårets fire forældremøder i områdets enheder. Her orienterede bestyrelsen om Favrskov Kommunes inklusionspolitik/strategi og bestyrelsen præsenterede deres overvejelser og visioner om ”Inklusion i et forældreperspektiv”. Bestyrelsen tog afsæt i Jens Andersens pointer fra internatet og materiale fra ”Fri for Mobberi”, som alle fire dagtilbud arbejder med i hverdagen.

Forældrebestyrelsens oplæg tog udgangspunkt i følgende punkter:

- Hvordan kan vi som forældregruppe støtte og medvirke til, at alle børn bliver en del af fællesskabet?
- Betydningen af forældrenes involvering i børnefællesskabet.
- Fokus på forældrefællesskabet, - hvordan kan vi arbejde med, at forældre føler sig inkluderet i forældrefællesskabet?
- Hvordan sikres større sammenhæng i barnets liv – forældre/forældre samarbejde og forældre/pædagogsamarbejde.
- Hvilke traditioner er vigtige at have i vores dagtilbud, så vi får styrket både forældrefællesskabet og børnefællesskabet?
- En velkomstfolder fra forældrebestyrelsen til nye forældre, hvor forældrenes betydning for et stærkt børnefællesskab præciseres.

Bestyrelsen har desuden vedtaget, at der i området skal arbejdes med et overordnet princip, hvor der ønskes et særligt fokus på ”Overgange og sammenhænge – den røde tråd i barnets liv” Der

skal sættes et særligt fokus på overgangen fra dagpleje og vuggestue til børnehave og overgangen fra børnehave til før SFO / skole.

Hvordan modtager og videregiver vi børn? I hvor høj grad har vi, dagtilbud og SFO/skole, kendskab til hinandens arbejdsområde for aldersgruppen og dermed konkret viden om, hvad der arbejdes med i børnegruppen både i den modtagende og afgivende institution.

Det samme gælder i forhold til overlevering fra dagplejen – hvordan får vi et bedre kendskab til det, dagplejen arbejder med? Et kendskab der skal sikre børnene en god start i børnehaven. Hvordan får vi en bedre dialog med dagplejen om, hvad vi i børnehaven arbejder med, når børnene begynder hos os.

Personalegruppen:

Vi har i foråret på et personalemøde for alle medarbejdere i området, arbejdet med "Børn og Unge Politikens" visioner for inklusion. Hvilke politiske forventninger er der til almenområdet og hvilke områder har vi behov for at have et særligt fokus på i vores dagtilbud, for at løfte inklusionsopgaven?

Det har været vigtigt at se på hvilke kompetencer, vi har i medarbejdergruppen til at løfte opgaven med at skabe inkluderende og udviklende børnefællesskaber og særligt, hvad har vi brug for af nye kompetencer for at løse opgaven ud fra et nyt perspektiv?

- Vi arbejder med ICDP og relations arbejde
- Vi er i gang med LP uddannelsen.
- Vi har kendskab til begrebet "at arbejde med hypoteser"
- Vi har sprogansvarlige i alle dagtilbud
- Vi har sundhedsambassadører i alle dagtilbud
- Vi arbejder med motorisk screening af de 4-5 årige
- Vi arbejder med materialet "Fri for mobberi"
- Vi har tæt samarbejde med PPR, specialpædagoger og vejledningspædagoger

På mødet arbejdede medarbejderne på tværs af området i grupper ud fra to konkrete cases, hvor målet var at drøfte - *hvornår lykkes inklusion og hvornår bliver inklusion en udfordring.*

Det har været vigtigt i processen at få fortalt de gode historier – *hvornår er det vi lykkes og hvordan får vi delt de gode erfaringer med hinanden*

Mål:

Det er betydningsfuldt for os, at alle børn og forældre føler sig velkommen i vores dagtilbud. Vi ønsker en inkluderende kultur, hvor vi sammen, medarbejdere og forældre, får styrket børnefællesskabet og forældre fællesskabet. Dermed får vi skabt grobund for en kultur, som støtter børn og forældre i fællesskab og kendskab til hinanden, som kan danne fundament og ramme for den røde tråd i barnets videre liv.

Vi vil have særligt fokus på:

- Hvordan vi modtager nye børn og forældre.
- Forældrenes betydning i dagligdagen for, at vi får etableret stærke børnefællesskaber og forældrefællesskaber.
- At alle børn bliver støttet i at indgå i det nære fællesskab og føler sig som en værdifuld deltager i børnefællesskabet og læringsmiljøet.
- Børnenes legerelationer får mulighed for at udvikle sig på tværs af børnegrupper og aktiviteter i dagtilbuddet.
- At børns legerelationer bliver mangfoldige og samtidig opfordre til, at forældre inviterer forskellige børn med hjem.
- At vi behandler hinanden respektfuldt både i ord og handlinger
- At der er plads til en åben dialog omkring et barns særlige udfordringer, særligt hvis det får betydning for barnets trivsel og adfærd i fællesskabet.
- At vi får skabt tilbagevendende traditioner, som er bærende i vores dagtilbud, for på den måde medvirke til, at familiernes kendskab til hinanden øges.
- At vi har en naturlig forventning om, at forældre aktivt bakker op om de arrangementer, der er i vores dagtilbud. Det åbner mulighederne for et betydningsfuldt kendskab til de øvrige børn og forældre.
- Samarbejde med dagplejen i hverdagen ved at have faste aftaler om, at dagplejerne kommer på vores legepladser og vi aftaler andre fælles arrangementer hen over året.

Tiltag:

Modtagelse af nye børn og forældre:	Vi ønsker særligt fokus på, hvordan vi modtager nye børn og forældre. Det er en "stor verden" familien træder ind i og vi skal møde dem med stor lydhørhed omkring den fortælling, der er om deres barn og familie. Trivslen for barn og familie i hverdagen vil ofte være betinget af, hvordan vi møder og samarbejder med familien. Vi afsætter god tid til første besøg og den dag barnet starter, for netop at give forældrene et godt kendskab, indblik og tryghed i
--	--

<p>Anerkendelse og fokus på barnets ressourcer:</p> <p>Velkomstfolder:</p>	<p>forhold til alt det nye, de skal aflevere deres barn i.</p> <p>Vi møder børn og forældre anerkendende og med øje for barnets ressourcer. Vi ønsker det som et grundlæggende kendetegn for kulturen i vores dagtilbud og har en klar forventning om, at alle medarbejdere møder børn og forældre ud fra det perspektiv.</p> <p>Forældrene har krav på at føle sig mødt og hørt. I mødet med forældrene vil vi ud fra vores pædagogiske faglighed afklare forventninger til, hvordan forældre og pædagog-samarbejdet kan understøtte barnets trivsel og udvikling på bedste vis.</p> <p>Bestyrelsen udarbejder en VELKOMSTFOLDER til alle nye forældre. I folderen vil bestyrelsen orientere om, hvor betydningsfuldt forældreengagementet er for børnenes trivsel og inklusion. Samtidig beskrives de traditioner, der er i dagtilbuddet, hvor det netop er muligt at få styrket forældrefællesskabet. Velkomstfolderen skrives i fire udgaver, så den er målrettet specifikt de fire dagtilbuds forskelligheder i vores område.</p>
<p>Vi betragter forældre som en bevidst ressource:</p>	<p>Forældre er velkommen til at deltage i vores pædagogiske hverdag, det være sig både i hverdagen i dagtilbuddet og når vi tager på ture ud af huset. Mulighed for at se eget barn og andres børn i dagtilbuddet og som forældre at være en aktiv part i vores hverdag, tror vi kan medvirke til at styrke det gode samarbejde og kendskab til de øvrige børn.</p> <p>Viden og indsigt er vigtigt for forældrenes forståelse for vores arbejde og hvorfor vi gør som vi gør. Gennem daglig kommunikation, nyhedsbreve, opslagstavler og Forældre-intra sikrer vi et godt informationsniveau mellem forældre og medarbejdere.</p> <p>Vi inddrager hurtigt forældrene, når vi mener at iagttage noget, som kan formodes at udvikle sig til udfordringer for barnet. Vi opfordrer til åbenhed omkring det som måske lige nu "fylder" i hjemmet og som viser sig i barnets adfærd hos os. Vi vil hvis nødvendigt sammen med forældrene indgå i et tværfagligt samarbejde med relevante samarbejdspartnere fra PPR for at sikre trivsel og udvikling for barnet.</p> <p>Samtidig vil vi, hvis det giver mening for barnets trivsel i børnefællesskabet og forståelse hos de øvrige forældre, i samråd med forældrene opfordre til åbenhed om et barns aktuelle udfordringer.</p>

<p>Børnenes legerelationer og venskaber:</p> <p>Fri for Mobberi</p>	<p>Vi støtter børnene i at kunne indgå i forskellige legerelationer for at børns venskaber bliver så mangfoldige som muligt. Børnene skal opfordres til at indgå i forskellige aktiviteter på tværs af deres grupper, som kan styrke viften af legerelationer. Vi vil informere forældrene om nye spirende venskaber og opfordre til, at forældrene kan følge op på det, ved at arrangere legeaftaler uden for dagtilbuddet.</p> <p>Vi arbejder med materialet "Fri for Mobberi", hvor børnene sammen lærer handlemetoder til at sige fra, empati for hinanden og værktøjer til at modvirke mobning i børnegruppen.</p>
<p>Positive og Inkluderende læringsmiljøer:</p> <p>Uformelle læringsmiljø:</p>	<p>Vi skal bevidst udvikle vores læringsmiljøer, så børnene oplever sig som deltagere i anerkendende og inkluderende læringsmiljøer.</p> <p>Børns læringsmiljø foregår i såvel formelle som uformelle miljøer. I det formelle læringsmiljø sker læringen ud fra voksenstyrede aktiviteter, hvor der tages hensyn til børns alder og sammensætningen af børnegruppen.</p> <p>I det uformelle læringsmiljø sker læringen for børnene i deres legefællesskaber. Her udvikles barnets sociale og personlige kompetencer. Ikke alle børn har samme forudsætning for at indgå i legefællesskaber, men kan gennem en særlig pædagogisk indsats og voksenstøtte udvikle sig i legefællesskabet.</p> <p>Børnene skal have mulighed for at mødes på tværs af børnegrupper både når det gælder leg og planlagte aktiviteter. Det skaber fællesskab i hele huset til gavn for både børn og voksne, når der arbejdes på tværs både inden for og uden for.</p>
<p>Traditioner i vores dagtilbud:</p> <p>Aktivitetsudvalg/forældre-Råd:</p>	<p>Traditioner er vigtige for vores dagtilbud. Det giver forældre og børn et mere uformelt rum at mødes i. For nye forældre, er det en god anledning til at få tid til at mødes og snakke med de andre forældre. Faste traditioner kan være sommerfester, julefest, forældre kaffe og arbejdsdage.</p> <p>Der skal arbejdes på igen at få gang i gode traditioner i et af vores dagtilbud, hvor der er droslet helt ned på fælles arrangementer.</p> <p>Fokus på etablering af aktivitetsudvalg/forældreråd i alle fire dagtilbud og hvilke opgaver de varetager. Aktivitetsudvalget vil ofte være primus motor på de traditioner, der er i de forskellige dagtilbud og har dermed en vigtig funktion for at få styrket forældrefællesskabet. I forhold til modtagelse af nye forældre er</p>

<p>Forældre kaffe:</p> <p>Udlån af lokaler i vores dagtilbud uden for åbningstid:</p> <p>Uformelle forældretræf med børn på legepladserne:</p>	<p>det drøftet, om det måske kan være en af de opgaver, der eventuelt kan varetages af aktivitetsudvalget.</p> <p>Åbner mulighed for at forældre mødes mere uformelt, hvor kendskab til hinanden og de andre børn skaber grobund for legeaftaler uden for dagtilbuddet.</p> <p>Ønske om færre gange hen over et år, men i stedet for skal de ligge sidst på dagen, så det giver mulighed for at møde de andre forældre til kaffedagen.</p> <p>Det skal være muligt for forældre at låne lokaler i vores dagtilbud. Det kan f.eks. være en gruppe forældre, som ønsker at arrangere fællesspisning for deres børnegruppe, for netop at lære hinanden bedre at kende.</p> <p>Aktivitetsrådet har i to af dagtilbuddene arrangeret, at forældrene mødes den første søndag i hver måned på dagtilbuddets legeplads. Der er ikke tilmelding til arrangementet, men en åben invitation på forældre-intra, hvor de inviteres til at komme på legepladsen sammen med deres børn.</p>
<p>Samarbejde med dagplejegrupper:</p>	<p>Vi har i alle vores dagtilbud dagplejere, der kommer sammen med deres børnegruppe på vores legepladser. Det giver et godt kendskab til hinanden og letter overgangen for de børn, som senere skal starte i vores dagtilbud.</p> <p>Vi har desuden andre fælles arrangementer hen over året, hvor vi mødes til sangdag og fælles motionsdag.</p> <p>Vi er pt. i gang med at udvikle samarbejdet med Dagplejen. Vi ønsker i højere grad kendskab til det store arbejde, der sker i dagplejen med læreplansarbejde og sproglig udvikling. Første kontakt til Dagplejen er sket via Dagplejepædagoger i vores område.</p>
<p>Ny viden og kompetenceudvikling:</p> <p>LP uddannelse:</p>	<p>Det pædagogiske arbejde fordrer stadig udvikling af nye kompetencer for at løfte opgaven med pædagogiske udfordringer ud fra nytænkning og nyeste viden. Nye kompetencer skal søges gennem relevant litteraturlæsning, sparring med kolleger, som har en særlig viden, videndeling på tværs af eget dagtilbud eller i vores området eller vi deltager på interne eller eksterne forløb, der klæder personalegruppen på til at arbejde ud fra ny indsigt og viden.</p> <p>I næste modul har vi valgt at arbejde med: Det inkluderende</p>

<p>Tidlig indsats 0-2 år:</p>	<p>læringsmiljø og Det kompetente forældresamarbejde. Begge temaer er med til at understøtte en inkluderende praksis.</p> <p>De tre vuggestuer i områdets dagtilbud skal sammen med hele 0-2 års området i Favrskov Kommune deltage i dette projekt, hvor der er fokus på, hvordan vi kan styrke den sproglige indsats for 0-2 års området. Projektet starter i efteråret 2013 og ledes af en sprogpædagog fra PPR.</p>
<p>Pædagogisk idræts forløb:</p>	<p>Hele området deltager lige nu i et uddannelsesforløb, hvor vi sammen med VIA Århus får indblik i pædagogisk idræt, som en metode til at støtte barnets udvikling såvel fysisk, psykisk, social og kognitiv.</p> <p>Metoderne i Pædagogisk idræt giver pædagogerne værktøjer til at justere forskellige lege og aktiviteter, så alle børn tilbydes deltagelse på netop deres præmisser og forudsætninger.</p>

Evaluering:

Handleplanen skal løbende evalueres ud fra, hvilken effekt ser vi på baggrund af de tiltag, vi sætter i gang og hvor der er behov for justeringer, i forhold til de ønskede mål for inklusion.

På personalemøder skal handleplanen evalueres to gange årligt.

I LMU evalueres handleplanen en gang årligt.

I Lederteamet vil handleplanen for inklusion være på dagsorden hver gang for her at drøfte, om vi er på rette vej og hvor der ledelsesmæssigt er behov for særligt fokus for at nå de opstillede mål.

Spørgsmål som vi hele tiden må have os for øje:

- Hvordan kan ledergruppen sammen med medarbejderne sikre, at der kan ske en videndeling i området?
- Hvordan får vi formidlet den gode historie og delte erfaringer, der kan være med til at udvikle vores pædagogiske praksis til gavn for vores brugere?

I Områdebestyrelsen evalueres handleplanen en gang årligt.